

4 Mayıs 2007

AB, Karaparayla Daha Etkin Mücadele Edecek

TSPAKB'nin aylık yayını *sermaye piyasasında gündem*'in Mayıs 2007 sayısında, Avrupa Birliği'nin Üçüncü Direktif olarak adlandırılan "**Mali Sistemin Karaparanın Aklanması Amacıyla Kullanılmasının Önlenmesi Hakkında Konsey Direktifi**" inceliyor.

Karapara, kısaca suçtan elde edilen geliri ifade etmekte. Karaparanın aklanması ise suç gelirine meşruiyet kazandırmak için yapılan işlem olarak tanımlanıyor. Finans sistemlerinin küreselleşmesi, uluslararası para trafiğinin hızla artması, karapara aklama çabalarını da uluslararası alana taşıyor. Ülkeler de bununla mücadele için uluslararası işbirliğine gidiyor. Karapara aklama girişimleri ile mücadele için kurulan, Türkiye'nin de üye olduğu FATF'nin (Financial Action Task Force-Mali Eylem Görev Grubu), 40 Tavsiyesi ve 9 Özel Tavsiyesi ile küresel anlamda uyumun sağlanması konusunda önemli adımlar atıldı. Avrupa Birliği de uluslararası gelişmeler doğrultusunda düzenlemelerinde değişiklikler yapma ihtiyacı duydu ve terörizmin finansmanını da kapsayan Üçüncü Direktifi düzenledi.

Uluslararası Suça, Uluslararası Çözüm

Terörizmin Finansmanı ile Mücadele Direktif Kapsamında

Aracı kurum, banka ve diğer finansal kuruluşları yakından ilgilendiren Üçüncü Direktifte göre, üye ülkelerin 15 Aralık 2007 tarihine kadar düzenlemelerini yapmaları gerekiyor. Direktifin öncekilerden en önemli farkı ise, daha detaylı hükümlere yer vermesi ve terörizmin finansmanını kapsamına alması. Bu direktifle birlikte, daha önceki düzenlemeler yürürlükten kalkmış oluyor.

Finans Kurumları Müşterilerini Yakından Takip Edecek

AB'ye üye ülkeler, müşteri tanıma politikalarını geliştirmek, yüksek risk sınıfındaki müşteriler için ağırlaştırılmış kuralları devreye sokmakla zorunlu kılınyorlar. Örneğin, finansal kurumlar yüksek riskli müşterileri için; işlem yapmadan önce üst düzey yöneticilerinden onay alacak, ayrıntılı ve yazılı müşteri tanıma kuralları oluşturacak ve yapılan işlemleri sürekli izleyecekler. Ağırlaştırılmış müşteri tanıma politikaları, özellikle yüz yüze yapılmayan işlemlere, sınır ötesi muhabir banka ilişkilerine, politik etki sahibi kişilerin işlemlerine uygulanacak.

Şüpheli İşlemleri Bildirenler Korunuyor

Finansal kuruluşlar ve diğer yükümlü grupları tarafından mali istihbarat birimlerine şüpheli işlem bildiriminde bulunulması sır saklama yükümlülüğünün ihlali anlamına gelmiyor. Finansal kuruluşlar ve çalışanlarına, şüpheli işlem bildiriminde buldukları için hukuki veya cezai sorumluluk yüklenmesi söz konusu değil. Ayrıca üye devletler, şüpheli işlem bildiriminde bulunan çalışanların korunmasına yönelik uygun önlemlerin alınmasını sağlamak durumunda.

Türkiye Uluslararası Düzenlemelere Uyum Sağlıyor

Türkiye, AB'ye uyum çalışmaları kapsamında, karaparanın aklanmasını önlemeye yönelik birincil düzenlemeleri yürürlüğe koymuş bulunuyor. Bu düzenlemelerden ilki, aklama suçunun öncül suçunu, yani geliri oluşturan suçların, bir yıl veya daha fazla hapis cezası gerektiren suçlar olarak belirliyor. Buna ek olarak, 18 Ekim 2006'da Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun yürürlüğe girmiş durumda. Bu kanunla da, FATF'nin yayımladığı 40 Tavsiye Kararına ve AB direktifine tam uyum sağlanması amaçlanıyor.